

CHOŃDŹ, ZOBACZ!

PRZEWODNIK PO TRAKCIE
KRÓLEWSKO-CESARSKIM DLA DZIECI

POZNAŃ

TRAKT KRÓLEWSKO-CESARSKI

PRZED TOBĄ TRZY WYPRAWY PO POZNANIU.
MOŻESZ WYBRAĆ SIĘ NA NIE W RÓŻNE DNI,
W DOWOLNEJ KOLEJNOŚCI.

Na wyprawę warto zabrać ze sobą ołówki – w przewodniku czeka niejedno zadanie do rozwiązania.

Pomocne będą też: lornetka, miarka i kompas. Jeśli ich nie masz, nie przejmuj się, bez nich wyprawa będzie równie ciekawa.

Po drodze wypatruj oznaczeń Traktu Królewsko-Cesarskiego – szukaj znaków z koroną.

Przy niektórych punktach pojawią się uproszczone rysunki, czyli piktogramy:

tu możesz odpocząć i popatrzeć w chmury,

w pobliżu jest toaleta,

pomocna będzie lornetka,

skorzystaj z miarki,

przyda się kompas.

Zmierz swoją stopę miarką –
ile ma centymetrów?

TEN PRZEWODNIK NALEŻY DO:

WYPRAWA PIERWSZA

OSTRÓW TUMSKI I STARE KORYTO WARTY

Przed Tobą Ostrów Tumski – najstarsza część Poznania, a zarazem wyspa w środku miasta. Jeżeli chcesz dowiedzieć się więcej na jej temat, koniecznie zajrzyj do znajdującej się niedaleko Bramy Poznania i udaj się z kapitanem Jakubem na wyprawę wehikułem czasu.

Mapa do wyprawy jest na zakładce po prawej stronie.

1

MURAL NA ŚRÓDCE

Zanim będziesz na Ostrowie Tumskim, zatrzymaj się przy muralu.

Mural to bardzo duży obraz namalowany na pustej ścianie budynku.

CZY POTRAFISZ ODRÓŻNIĆ, KTÓRE ELEMENTY SĄ NA NIM NAMALOWANE, A KTÓRE RZECZYWISTE? JEŚLI TO TRUDNE, TO ZNACZY, ŻE W OBRAZIE ZOSTAŁA ZASTOSOWANA ILUZJA. TRZEBA SIĘ WTEDY UWAŻNIE PRZYGLĄDĄĆ, ŻEBY PRZEKONAĆ SIĘ, CZY OBRAZ NA PEWNO JEST PŁASKI, CZY MOŻE NIEKTÓRE ELEMENTY SĄ PRZESTRZENNE.

CZY WIDZISZ CZARNEGO KOTA NA MURALU? ROZEJRZYJ SIĘ DO KOŁA – CZY WIDZISZ JESZCZE INNE KOTY? POLICZ JE W DRODZE DO NASTĘPNEGO PUNKTU.

NA ŚRÓDCE JEST KOTÓW.

2

MOST BISKUPA JORDANA

Przypinanie kłódek na mostach to zwyczaj pochodzący z Włoch, który można spotkać w wielu miastach na świecie. W Poznaniu zakochani również zakładają kłódkę, a klucz wrzucają do rzeki na znak wiecznej miłości.

CZY WSZYSTKIE KLÓDKI SĄ SZARE? JAKIE INNE KOLORY WIDZISZ? A MOŻE ZNAJDZIESZ KLÓDKĘ ZE SWOIM IMIENIEM?

Teraz spójrz pod most – przepływająca pod nim rzeka to Cybina.

3

POMPA WODNA PRZY UL. LUBRAŃSKIEGO

Dawno temu do czerpania wody używano specjalnych pomp. Kilka z nich zachowało się do dzisiaj. Jedna jest na Ostrowie Tumskim, a pozostałe na Starym Mieście.

PORUSZ JEJ RAMIENIEM I SPRAWDŹ, CZY NADAL DZIAŁA. JEŚLI POLECI WODA (POTRZEBA DO TEGO SPORO SIŁY!), KONIECZNIE UMYJ W NIEJ RĘCE, ALE NIE PIJ JEJ!

4

KATEDRA POZNAŃSKA

Święci Piotr i Paweł są patronami Katedry, przed którą stoisz, a także całego miasta Poznania. Jeden z nich, Piotr, był rybakiem.

Warto zajrzeć do środka Katedry. Jej wnętrza i podziemia skrywają wiele skarbów i tajemnic.

CODZIENNIE O PEŁNEJ GODZINIE Z WIEŻY KATEDRALNEJ USŁYSZYSZ DŹWIĘKI ZEGARA. SKUP SIĘ – ILE UDERZEŃ ZEGARA SŁYSZYSZ? KTÓRA JEST WIĘC GODZINA?

ROZEJRZYJ SIĘ WOKÓŁ UWAGNIE. CZY WIDZISZ COŚ, CO KOJARZY SIĘ Z PRACĄ ŚW. PIOTRA? MOŻESZ TEGO DOTKNAĆ – JAK MYŚLISZ, DO CZEGO TO SŁUŻY?

odp.: w kształcie ryb są kramki głównych drzwi do katedry

5

KOŚCIÓŁ NAJŚWIĘTSZEJ MARII PANNY

Poznaj związaną z kościołem legendę:

WC

Dawno temu, kiedy mieszkańcy Poznania dopiero zaczęli być chrześcijanami, na Ostrowie Tumskim wybudowano niewielki kościół. Ludzie przychodzili do niego modlić się i wypraszać potrzebne łaski. Nie mogli tego znieść diabły. Zwołały naradę, na której postanowiły zniszczyć budynek. Przybyły nocą na Ostrów Tumski i postanowiły wyrwać kościół razem z fundamentami i wrzucić do przepływającej niedaleko rzeki. Pracowały całą noc i bardzo się natrudziły, ale nie udało im się go ruszyć nawet odrobinę. W końcu nastał ranek, koguty zapiąły i diabły musiały wrócić do piekieł. Jednak został po nich ślad. Na jednym z kamieni fundamentu do dzisiaj widać zadrapania po ich pazurach.

PRZYJRZYJ SIĘ DOLNYM CZĘŚCIOM ŚCIAN KOŚCIOŁA. CZY DOSTRZEGASZ KAMIENTE Z RYSAMI? ZNASZ JUŻ LEGENDĘ – ZAZNACZ, CO MÓWI O ICH POWSTANIU:

- SĄ ŚLADEM PO PIORUNIE, KTÓRY UDERZYŁ W KOŚCIÓŁ,
- SĄ PĘKNIĘCIAMI, BO KOŚCIÓŁ JEST JUŻ BARDZO STARY,
- TO ZADRAPANIA PO DIABELSKICH PAZURACH.

W każdej legendzie jest ziarno prawdy i część zmyślona. Rysy są tak naprawdę śladami po ostrzeniu mieczy przez rycerzy.

odp.: to zadrapania po diabelskich pazurach.

Psalm to szczególnie śpiew, który można usłyszeć zazwyczaj podczas nabożeństw.

6

PSAŁTERIA

W tym budynku dawniej mieszkali psalterzyści. Ich zadaniem było śpiewanie psalmów w Katedrze przez cały dzień i całą noc. Na ścianie Psalterii zobaczysz herb Godziemby. Poznaj związaną z nim legendę:

Bardzo dawno temu dzielny rycerz imieniem Godziemba stracił podczas walki swój miecz. Wróg widząc to, chciał go pojmać w niewolę, ale Godziemba wykazał się niezwykłym sprytem i rozbawą. Ruszył do pobliskiego lasu, wyrwał młodą sosnę i pokonał nią przeciwnika. Za ten czyn otrzymał herb z wizerunkiem sosny.

HERB GODZIEMBY JEST SYMETRYCZNY, CO OZNACZA, ŻE JEŚLI ZŁOŻYSZ GO NA PÓŁ, OTRZYMASZ DWIE TAKIE SAME STRONY, ODBITE JAK W LUSTRZE. DORYSUJ DRUGĄ STRONĘ RYSUNKU.

PRZECHODZĄC PRZEZ PRZEJŚCIE PODZIEMNE SPRAWDŹ, CZY MIESZKA TAM ECHO.

7

LEWY BRZEG WARTY

Za Tobą po lewej stronie jest Warta - druga rzeka, która opływa Ostrów Tumski. Teraz wiesz już, że jest on najprawdziwszą wyspą. Dawniej Poznań był tak małą osadą, że w całości mieścił się tylko na niej.

JAK MYŚLISZ, DLACZEGO LUDZIE ZAKŁADALI WŚCIE I MIASTECZKA NAD RZEKAMI?
W CZYM POMAGAŁA IM RZeka?
TERAZ OBEJRZYJ SIĘ ZA STEBIE I PRZYJRZYJ DOKŁADNIE KATEDRZE. ZNAJDŹ 3 RÓŻNICE POMIĘDZY PRAWDZIWĄ KATEDRĄ, A TĄ NARYSOWANĄ W PRZEWODNIKU.

8

AMFITEATR W PARKU STARE KORYTO WARTY

WC

W miejscu, w którym stoisz, płynęła dawniej rzeka Warta. Tworzyła niebezpieczne dla statków zakole i powodowała częste powodzie, dlatego postanowiono ją wyprostować. Jej bieg skierowano tam, gdzie płynie dzisiaj.

W parku znajduje się również nietypowy plac zabaw Wartofrajda.

ŻEBY PRZEKROCZYĆ RZEKĘ, POTRZEBNY JEST MOST. SPRÓBUJcie W PARZE UŁOŻYĆ KSZTAŁT MOSTU ZE SWOICH CIAŁ.

9

MURAL NA ŚCIANIE KAMIENICY PRZY UL. WOŹNEJ 13

Wyprawę kończy mural – jednak zupełnie inny niż ten na Rynku Śródeckim.

KOMPOZYCJA, CZYLI UKŁAD ELEMENTÓW NA RYSUNKU, JEST OKREŚLANA NA RÓŻNE SPOSOBY. MOŻE BYĆ OTWARTA LUB ZAMKNIĘTA. JEŚLI ŁATWO MOŻNA DORYSOWAĆ ELEMENTY Z KAŻDEJ STRONY RYSUNKU, TO ZNACZY, ŻE JEST TO KOMPOZYCJA OTWARTA. SPÓJRZ NA MURAL I DORYSUJ RESZTĘ WZORÓW WEDŁUG SWOJEGO POMYSŁU. JAK OKREŚLISZ KOMPOZYCJĘ TEGO MURALU?

odp.: mural ma kompozycję otwartą

WYPRAWA DRUGA

STARE MIASTO

Przed Tobą wyprawa do dawnego miasta Poznań, w którego centrum jest Stary Rynek. Z rynku w każdą stronę świata rozchodzą się wąskie i brukowane uliczki, przy których znajdują się urokliwe kamienice. Wytęż wzrok! Wypatrzysz tu niejednego zwierzaka lub fantastycznego stwora.

Mapa do wyprawy jest na zakładce po prawej stronie.

KOZIOŁKI NA PLACU KOLEGIACKIM

Wyprawę do Starego Miasta rozpoczynasz przy koziołkach. Późną związaną z nimi legendę:

Kiedy po wielkim pożarze Poznania odbudowano ratusz, na jego wieży umieszczono specjalny zegar. Było to ważne wydarzenie dla miasta i z tej okazji wydano ucztę, na której głównym daniem była pieczeń. Do jej przygotowania mistrz Bartłomiej wyznaczył kuchcika Pietrka. Na rynek zaczęli się zjeżdżać zaproszeni na ucztę goście, a zegar na ratuszu prezentował się wspaniale. Pietrek bardzo chciał to wszystko zobaczyć, a nie pilnować pieczeni. Zostawił ją na chwilę i pobiegł spojrzeć na zegar. Niestety tak się na niego zapatrzył, że pieczeń zupełnie się spaliła. Przerażony Pietrek musiał jakoś temu zaradzić. Pobiegł na niedaleką łękę i złapał dwa koziołki. Już miał z nich przygotować nową pieczeń, gdy koziołki wystraszyły się i uciekły na wieżę ratusza. Zaczęły się tu trykać, co bardzo rozbawiło wszystkich gości i mieszkańców miasta. Pietrkowi darowano winę, a na pamiątkę tego wydarzenia dwa koziołki trykają się na ratuszowej wieży każdego dnia.

TERAZ W PARACH KŁAŚNIJCIE W DŁONIE DOKŁADNIE 12 RAZY.
BĘDZIECIE WYGLĄDĄĆ JAK TRYKAJĄCE SIĘ KOZIOŁKI.

Koziołki na stałe zamieszkały na ratuszowej wieży. Codziennie w południe, czyli o godzinie 12.00, pojawiają się i witają zgromadzonych na rynku ludzi, trykając się 12 razy. Koziołki, przy których stoisz, bardzo lubią dzieci. Śmiało możesz je pogłaskać.

2

FARA POZNAŃSKA

Wchodzisz do jednego z najpiękniejszych poznańskich kościołów. Jego budowa i dekorowanie zajęły architektom i artystom prawie 100 lat.

Z fary możesz wyjść tajemniczymi drzwiami po lewej stronie ołtarza. Po przejściu przez nie kieruj się znów na lewo, a krążankami dotrzesz na dziedziniec Urzędu Miasta i na ulicę Gołębią.

STAŃ NA ŚRODKU KOŚCIOŁA, ROZEJRZYJ SIĘ I POSZUKAJ INSTRUMENTU MUZYCZNEGO. CZY WIDZISZ ORGANY? WAŻĄ 23 TONY. TO TYLE, CO 4 DOROSŁE SŁONIE! SPOŚRÓD NARYSOWANYCH SŁONI WYBIERZ 4 NAJWIĘKSZE I OTOCZ JE PĘTLĄ.

3

PANORAMA DAWNEGO POZNAŃA PRZY UL. ŚWIĘTOSŁAWSKIEJ

PRZYJRZYJ SIĘ UWAGNIE RYSUNKOM PONIŻEJ. NA PODSTAWIE WSKAZÓWEK ZNAJDŹ TE BUDYNKI NA PANORAMIE DAWNEGO POZNAŃA.

Spójrz wysoko w górę, a na ścianie kamienicy zobaczysz widok dawnego miasta. Tak wyglądał przed wiekami Poznań – był naprawdę niewielki. Po lewej stronie widoczny jest Ostrów Tumski, a po prawej, za mostem, widać miasto, dziś nazywane Starym Miastem.

RATUSZ – JEST W ŚRODKU DAWNEGO MIASTA.

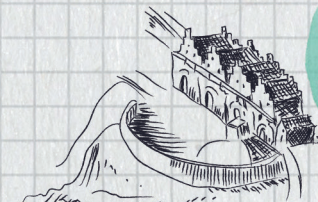
KOŚCIÓŁ ZWANY KOLEGIATĄ – JEST POMIĘDZY RATUSZEM A KATEDRĄ, NIECO WYŻEJ. DZISIAJ TEGO BUDYNKU JUŻ NIE MA – NA JEGO MIEJSCU JEST PLAC KOLEGIACKI Z KOZIOŁKAMI.

KATEDRA – JEST NA WYSPIE, PO LEWEJ STRONIE OD RATUSZA. TO TA, KTÓRA MA KLAMKI W KSZTAŁCIE RYB. CZY DAWNIEJ WYGLĄDAŁA TAK SAMO JAK DZISIAJ?

ZAMEK KRÓLEWSKI – JEST NA WZGÓRZU, PO PRAWEJ STRONIE OD RATUSZA. PRZYLEGA DO MURÓW MIEJSKICH.

4

STARY RYNEK 50 - TABLICZKA POWODZIOWA I ORZEŁ NA RATUSZOWEJ WIEŻY

W przeszłości w Poznaniu często zdarzały się powodzie. Czasami wody w mieście było tak dużo, że mieszkańcy pływali po rynku i okolicznych uliczkach łodziami! O takiej powodzi przypomina tabliczka na ścianie kamienicy nr 50.

SPRAWDŹ, JAK WYSOKO ZNAJDUJE SIĘ TABLICZKA. CZY JEST WYŻEJ, CZY NIŻEJ NIŻ TY?

PO WODZI
R: 1736 DNA
2 IVLH.

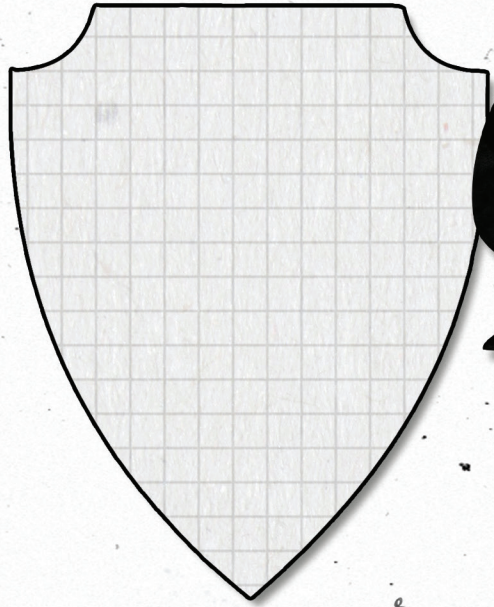
A TERAZ ODWRÓĆ SIĘ W STRONĘ RATUSZA. CZY WIDZISZ NA JEGO WIEŻY ORŁA? WYCIĄGNIJ KCIUK I SPRAWDŹ, CZY MOŻESZ GO NIM ZAŁOŃCIĆ. JEŚLI COŚ JEST BARDZO, BARDZO DALEKO, WYDAJE SIĘ MAŁE I NIEWYRAŻNE – NAZYWAMY TO PERSPEKTYWĄ. GDYBY SPOJRZEĆ NA ORŁA Z BLISKA, BYŁBY OKOŁO 2 RAZY WIĘKSZY OD CIEBIE (180 CM WYSOKOŚCI I 2 METRY ROZPIĘTOŚCI SKRZYDEŁ). MOŻESZ SPRAWDZIĆ ZA POMOCĄ MIARKI, JAKA TO DŁUGOŚĆ.

5

DOMKI BUDNICZE

Te niewielkie, kolorowe domki należały kiedyś do kupców – budników. Można było u nich kupić ryby (przede wszystkim śledzie), sól i świece. Budnicy mieli swój herb – przedstawiał on rybę i trzy wyrastające z niej palmy. Taki znak widnieje na jednym z domków – odszukaj go.

A JAK MÓGĘBY WYGLĄDAĆ TWÓJ ZNAK? NARYSUY GO W PUSTYM POLU. ZNAK POWINIEN SIĘ SKŁADAĆ Z 2 ELEMENTÓW ZWIĄZANYCH Z TYM, CO LUBISZ NAJBARDZIEJ.

6

RATUSZ

Przed Tobą ratusz – najważniejszy budynek na Starym Rynku. Znasz już jego mieszkańców – dwa trykające się koziołki i orła na samym szczycie wieży. Poznaj związaną z ratuszem legendę o Królu Kruków:

Dawniej na wieży ratuszowej pracował strażnik, który obserwował, czy nie zbliżają się obce wojska lub czy w mieście nie wybuchł pożar. Często zaglądał do niego na wieżę jego syn Bolko, który bardzo lubił zwierzęta i pomagał każdemu, kto tego potrzebował. Pewnego dnia pod nogi chłopca spadł ranny ptak – kruk. Bolko się nim zaopiekował i opatrzył złamane skrzydło. Gdy ptak wyzdrowiał, okazało się, że nie jest to zwykły kruk, lecz prawdziwy król kruków w królewskim płaszczu i koronie. Przemówił do Bolka ludzkim głosem, podziękował za opiekę i ofiarował mu maleńką, srebrną trąbkę. Jeśli chłopiec potrzebowałby pomocy, miał na niej zagrać, a król kruków przybyłby na ratunek. Dziwne to wydało się Bolkowi, ale podziękował za trąbkę i odszedł do swoich zajęć. Lata mijały, Bolko przejął obowiązki ojca i został strażnikiem. Pewnego dnia pod murami miasta wypatrzył wrogie wojska. Wydawało się, że nie można już obronić miasta. Wtedy Bolko przypomniał sobie o czarodziejskiej trąbce. Zagrał na niej i bardzo się zdziwił, kiedy na horyzoncie zaczęły pojawiać się kruki. Było ich tak dużo, że zrobiło się ciemno. Zaczęły atakować obce wojska, które nie miały z nimi szans i wycofały się z miasta. Od tej pory z ratuszowej wieży codziennie słychać taką samą melodię, jaką przed wielu laty zagrał Bolko i uratował Poznań.

NA RATUSZU PRZYŚTAŁY TAKŻE FANTASTYCZNE SMOKI, PODOBNE DO TYCH Z RYSUNKU. OBEJDŹ RATUSZ DOOKOŁA I POSZUKAJ WSZYSTKICH SMOKÓW. ILE ICH JEST?

Jeśli będziesz tu w samo południe, uważnie wypatruj trębacza, który zagra najprawdziwszy hejnał na każdą z czterech stron świata.

NA RATUSZU SĄ SMOKI.

Smoki są rzygaczami, czyli ozdobnymi zakończeniami rynien. Pamiętaj, że o godz. 12.00 będą także trykały się koziołki.

7

STUDZIENKA BAMBERKI

Bamberka, na którą spojłdasz, ma na sobie codzienne ubranie i jest w trakcie pracy – nosi wodę. Odświętny strój Bamberkę był bardzo bogaty, składało się na niego wiele spódnic oraz kornet – nakrycie głowy ozdobione kwiatami i kokardą. Więcej o Bamberce dowiesz się z napisu, który znajduje się z tyłu fontanny.

WC

UBIERZ BAMBERKĘ W KWIECISTĄ SPÓDNICĘ I UPIĘTE NA GŁOWIE KWIATY. NARYSUJ TE, KTÓRE LUBISZ NAJBARDZIEJ.

Dawniej z tej studni wodę pili konie.

8

STARY RYNEK 84 (NAROŻNIK STAREGO RYNKU I UL. ZAMKOWEJ)

Spójrz na postać stojącą na narożniku kamienicy – to architekt Jan Baptysta Quadro. U jego stóp stoi budynek, który na pewno już znasz. Rozejrzyj się wokół i wskaż go.

PRZYJRZYJ SIĘ TERAZ ŚCIANOM KAMIENICY. ZNAJDUJE SIĘ NA NICH WIELE ZWIERZĄT – PODKRĘŚL TYLKO TE, KTÓRE WIDZISZ. NIEKTÓRE SĄ RÓWNIEŻ NA BOCZNEJ ŚCIANIE KAMIENICY.

KOT

JEŻ

KOZA

PIES

JASZCZURKA

KOŃ

ŚWINIA

GĘSI

KROWA

BARAN

9

BASZTA NAROŻNA PRZY UL. MASZTALARSKIEJ

Jesteś przy granicy dawnego Poznania. Niegdyś miasto było dużo mniejsze niż dzisiaj, a przejście z jednego krańca na drugi zajmowało zaledwie kilkanaście minut. W tamtych czasach do Poznania można było wjechać tylko czterema bramami.

Uważnie patrz pod nogi – znajdziesz tabliczkę, która przypomina o tym, gdzie dawniej przebiegały mury miejskie.

MUR MIAŁ 11 METRÓW WYSOKOŚCI, A JAKA JEST JEGO GRUBOŚĆ? SPRAWDŹ ZA POMOCĄ MIARKI LUB ZMIERZ GO TIPTOPAMI.

MUR MA GRUBOŚCI.

SKREŚL CO DRUGĄ LITERĘ I PRZECZYTAJ HASŁO, A DOWIESZ SIĘ, CZYM OTOCZONY BYŁ DAWNY POZNAŃ. CEGLANY MUR, KTÓRY WIDZISZ PRZED SOBĄ, JEST TEGO POZOSTAŁOŚCIĄ.

M/UGRNY
M/FISEAJZSWKOILE

10

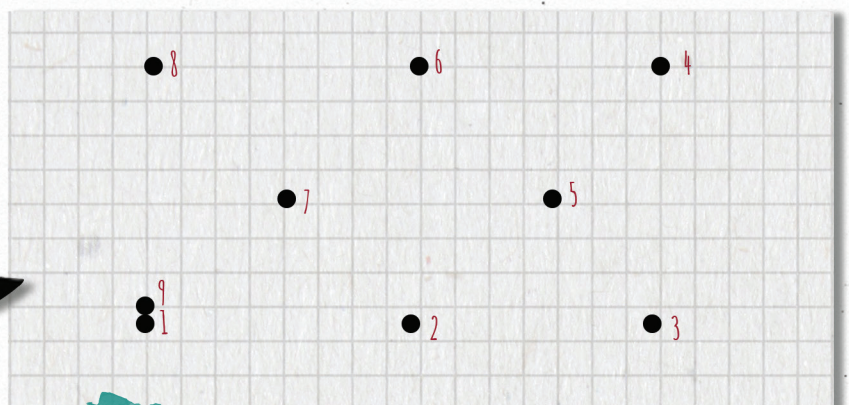
ZAMEK NA WZGÓRZU PRZEMYSŁA

Czeka Cię niełatwa wyprawa do zamku położonego na wzgórzu – musisz się do niego wspiąć. Zamek przylega do murów miejskich. Był przedstawiony na panoramie dawnego Poznania (pkt 3). Poznaj legendę o tym, jak powstało Wzgórze Przemysła:

Dawno temu, kiedy mieszkańcy Poznania zaczęli być chrześcijanami, na Ostrowie Tumskim powstała katedra. Nie podobało się to siłom diabelskim i uradzili, że zrzucą wyrwaną z okolic Gniezna górę do Warty, której woda raz na zawsze zaleje katedrę i inne budynki. Diabły porwały jedno ze wzgórz i starały się wycelować nim do rzeki. Nie było to proste, bo noc była ciemna. Jeden z diabłów chcąc pomóc, wykresał swoimi kopytkami iskrę. Zrobiło się jasno, obudziły się koguty i zaczęły pisać, diabły się wystraszyły i upuściły górę, która nie spadła do rzeki, ale tutaj, gdzie właśnie stoisz. Po wielu latach na lewym brzegu Warty zaczęło powstawać miasto. Na górze upuszczonej niegdyś przez diabły wzniesiono zamek.

KTO DAWNIEJ MIESZKAŁ W ZAMKU? DOWIESZ SIĘ, GDY POŁĄCZYSZ KROPKI. UTWORZĄ ZNAK, KTÓRY ZOBACZYSZ TAKŻE NA CHORAĞIEWKACH UMIESZCZONYCH NA DACHU ZAMKU.

odp.: mur ma 147 cm; liczba tiptopów zależy od długości stopy. Hasło: mury miejskie

WYPRAWA TRZECIA

PLAC WOLNOŚCI I DZIELNICA CESARSKA

Przed Tobą wyprawa do nowej części miasta. Ulice są tutaj szerokie, a budynki okazałe. Nie wszystkie to domy mieszkalne. Rozwiązując zadanie poniżej sprawdzisz, co kryje się w ich wnętrzu. W wielu miejscach pojawiają się pomniki – niektóre mogą Cię zaskoczyć. Nieraz zobaczysz też fontannę – śmiało zanurz w niej dłonie i wsłuchaj się w plusk wody.

Mapa do wyprawy jest na zakładce po prawej stronie.

ZADANIE DLA TROPICIELI

PRZED TOBĄ SPECJALNE ZADANIE, POSTĘPUJ ZGODNIE ZE WSKAZÓWKAMI:

1. PRZYJRZYJ SIĘ BUDYNKOM NA RYSUNKACH I WYPATRUJ ICH W CZASIE CAŁEJ WYPRAWY.
2. JEŚLI ZOBACZYSZ BUDYNEK, POŁĄCZ JEGO RYSUNEK Z TYPOWYM DLA NIEGO PRZEDMIOTEM. DOWIESZ SIĘ, CO JEST UKRYTE W BUDYNKU I JAKĄ PEŁNI FUNKCJĘ.

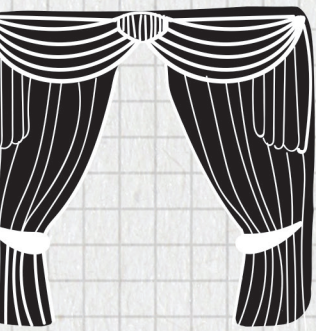
POCZTA

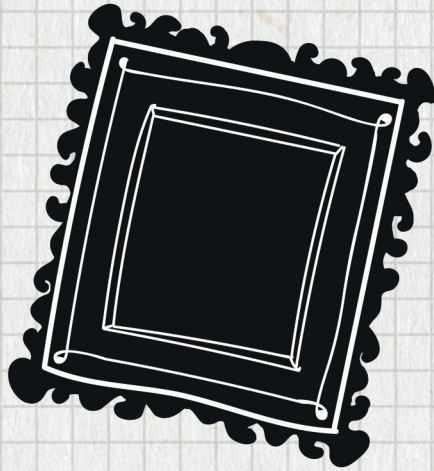
PIENIĄDZE

BIBLIOTEKA RACZYŃSKICH

KURTYNA

OBRAZ

TEATR POLSKI

KSIĄŻKA

LIST

MUZEUM NARODOWE

BANK

1

FONTANNA NA PLACU WOLNOŚCI

Na środku placu Wolności jest nietypowa fontanna – możesz przez nią przejść.

Zajrzyj tu wieczorem – fontanna zmienia wtedy kolory. Zimą, gdy temperatura jest niska, fontanna jest wyłączona.

CZY SŁYSZYSZ, JAK GŁOŚNY PŁUSK WYDAJE WODA? ZAMOCZ W NIĘJ DŁONIE I SPRAWDŹ, CZY JEST CIEPŁA, CZY ZIMNA.

ROZEJRZYJ SIĘ DOOKOŁA. ZNAJDZIESZ TU 3 BUDYNKI Z ZADANIA DLA TROPICIELI.

JASNY BUDYNEK Z KOLUMNAMI TO BIBLIOTEKA RACZYŃSKICH. DAWNO TEMU KSIĄŻKI MIELI TYLKO NAJBOGATSI LUDZIE. JEDEN Z NICH – HRABIA EDWARD RACZYŃSKI – NIE CHCIAŁ MIEĆ KSIĄŻEK TYLKO DLA SIEBIE, CHCIAŁ SIĘ PODZIELIĆ NIMI Z INNYMI LUDŹMI. W TEN SPOŚÓB POWSTAŁA JEDNA Z NAJSTARSZYCH, OTWARTYCH DLA WSZYSTKICH BIBLIOTEK W POLSCE. CIEMNY BUDYNEK TO MUZEUM NARODOWE. ZNAJDUJE SIĘ W NIM BARDZO DUŻO OBRAZÓW ORAZ RZEŹB. KOLEJNY BUDYNEK Z ZADANIA DLA TROPICIELI ZNAJDUJE SIĘ PO LEWEJ STRONIE FONTANNY, NIECO DALEJ. DUŻY NAPIS PODPOWIADA, ŻE MIEŚCI SIĘ TU BANK.

2

PLAC WOLNOŚCI – PRZED SCHODAMI ARKADII

Uważnie patrz pod stopy, a zobaczysz napis, taki jak poniżej.

**NA TYM PLACU
W DNIU
26 STYCZNIA 1919 R.
POWSTAŃCY WIELKOPOLSCY
SKŁADALI UROCZYSTĄ
PRZYSIĘGĘ ŻOŁNIERSKĄ**

WYOBRAŹ SOBIE, ŻE JESTEŚ JEDNYM Z ŻOŁNIERZY. BACNOŚĆ! DO PRZODU MARSZ! PRZEMASZERUJ KILKA KROKÓW PRZEZ PLAC JAK PRAWDZIWY ŻOŁNIERZ.

PRZED TOBĄ KOLEJNY BUDYNEK Z ZADANIA DLA TROPICIELI. SPRAWDŹ, CO SIĘ W NIM ZNAJDUJE.

3

TEATR POLSKI

Na pewno już wiesz, że jak w każdym prawdziwym teatrze, jest tu scena, widownia i kurtyna: Jest to miejsce pracy aktorów, którzy przygotowują i wystawiają przedstawienia.

Fasada to przednia, reprezentacyjna, czyli najbardziej okazała ściana budynku.

DOKŁADNIE OBEJRZYJ FASADĘ TEATRU POLSKIEGO. UKRYŁY SIĘ NA NIJEJ FIGURY GEOMETRYCZNE: KOŁA, KWADRATY I PROSTOKĄTY. ZNAJDŹ ICH TYLE, ILE PODAJE CYFRA W ŚRODKU FIGURY.

3

2

2

4

BUDYNEK NA NAROŻNIKU UL. 27 GRUDNIA I UL. MIELŻYŃSKIEGO

Budynki mogą się od siebie różnić wysokością, kształtem, wielkością okien, kolorem, liczbą balkonów i wieloma innymi detalami. Ten, przed którym stoisz, jest zupełnie inny niż budynek Teatru Polskiego czy Biblioteki Raczyńskich.

UWAŻNIE OBEJDŹ GO DO KOŁA. JAK MYŚLISZ, JAK SIĘ NAZYWA?

- KWADRACIAK
- OKRĄGLAK
- TRÓJKACIAK

odp.: okraglak

5

UL. ŚWIĘTY MARCIN 69 – PODWÓRZE KAMIENICY

Większość kamienic w tej części miasta posiada podwórkę. Z ulicy ich nigdy nie widać, a żeby się na nie dostać, trzeba przejść przez bramę. Podwórka często przypominają studnie, ponieważ są z każdej strony otoczone przez ściany budynków. Teraz spójrz wysoko w górę. Czy widzisz gęsi?

POMÓŻ GĘSIOM WSKAZAĆ MIEJSCE, GDZIE UKRYŁ SIĘ MARCIN. ZNAJDŹ RAZEM Z NIMI DROGĘ DO JEGO KRYJÓWKI PRZEZ LABIRYNT.

Poznaj legendę związaną z gęśmi i z patronem ulicy, świętym Marcinem:

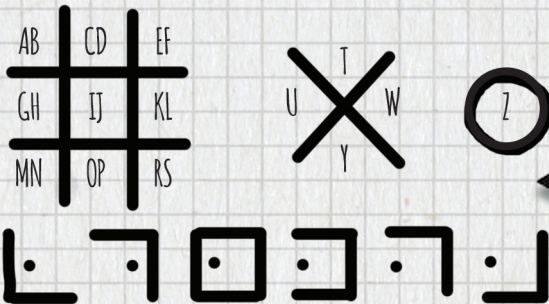
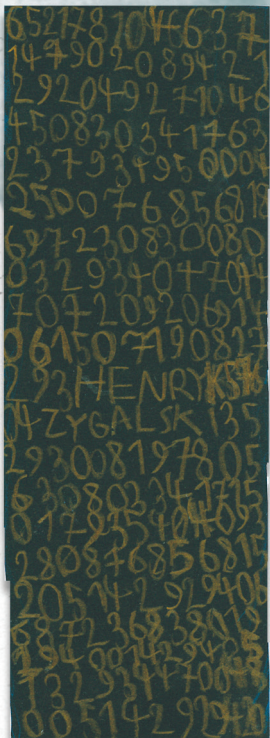
Dawno temu żył pewien Marcin, który był rzymskim żołnierzem. Pewnego dnia razem z wojskiem wjeżdżał do miasta o nazwie Amiens. Przy bramie miasta siedział żebrak, któremu było bardzo zimno. Marcin odciął skrawek swojego płaszcza i okrył nim żebraka. W nocy miał dziwny sen. Ukazał mu się Chrystus, ubrany dokładnie w ten sam skrawek płaszcza. Po tym wydarzeniu Marcin postanowił się zmienić. Przyjął chrzest, prowadził pustelnicze życie, a później założył klasztor. Zyskał uznanie i poproszono go, żeby został biskupem miasta Tours. Marcin nie chciał przyjąć zaszczytu i gdy przybyli do niego postowie z tą informacją, schował się w zabudowaniach gospodarczych. Jednak postom pomogły gęsi, które narobiły hałasu i zdradziły kryjówkę Marcina. To dzięki gęsiom Marcin został biskupem, a później świętym. Każdego roku, podczas jego imienin, ulica Święty Marcin obchodzi huczne święto.

SKRĘĆ NIECO W LEWO W UL. KOŚCIUSZKI. NA WPROST ZOBACZYSZ OSTATNI BUDYNEK Z ZADANIA DLA TROPICIELI. SPRAWDŹ, CO SIĘ W NIM ZNAJDUJE.

6

POMNIK KRYPTOLOGÓW PRZED ZAMKIEM CESARSKIM

ROZKODUJ SZYFR A DOWIESZ SIĘ, CO UPAMIĘTNIA POMNIK Z MNÓSTWEM CYFR.

Np. C TO D TO
S TO W TO

Była to tajna maszyna szyfrująca, której kod udało się złamać trójce polskich matematyków. To ich nazwiska znajdziesz wśród cyfr na pomniku.

7

ZAMEK CESARSKI – BALKON

Spróbuj dostać się na balkon Zamku Cesarskiego. Idź zgodnie ze wskazówkami instrukcji:

- Wejdź do Zamku środkowym wejściem w głębi.
- Skręć w prawo i idź schodami na pierwsze piętro.
- Przejdź prosto przez Hol Kolumnowy i wypatruj tabliczek wskazujących drogę na Hol Balkonowy. Podążaj za nimi.
- Po prawej stronie zobaczysz przeszklone drzwi. Podejdź do nich i śmiało je otwórz.

W niepogodę, a także zimą, balkon może być zamknięty.

Na ścianie Holu Kolumnowego zobaczysz płaskorzeźbę przedstawiającą historię Poznania.

WC

Z balkonu roztacza się piękny widok na Ogród Zamkowy i Działyniec Różany. Warto teraz tam zajrzeć – wyjdź z Zamku i kieruj się do wejścia na Działyniec Różany od strony ul. Kościuszki.

UDAŁO CI SIĘ DOTRZEĆ NA BALKON, KTÓRY KIEDYŚ NALEŻAŁ DO CESARZOWEJ. JEST ON JEDNYM Z NAJWIĘKSZYCH BALKONÓW W POZNANIU. SPRAWDŹ, JAKI JEST DUŻY, MIERZĄC KROKAMI JEGO DŁUGOŚĆ I SZEROKOŚĆ. MOŻESZ GO RÓWNIEŻ ZMIERZYĆ ZA POMOCĄ MIARKI.

HOL MA DŁUGOŚCI
I SZEROKOŚCI.

odp.: balkon ma 13,23 m długości i 5,55 m szerokości; liczba kroków zależy od wzrostu osoby mierzącej

FONTANNA LWÓW NA DZIEDZIŃCU RÓŻANYM

Rozejrzyj się i znajdź na dziedzińcu fontannę z lwami.

OBEJDŹ FONTANNĘ DOOKOŁA I ODSZUKAJ LWA INNEGO NIŻ POZOSTAŁE – PODOBNO POKAZUJE PÓŁNOC. MOŻESZ UŻYĆ KOMPASU, ABY SPRAWDZIĆ, CZY TO PRAWDA...

odp.: jeden z lwów ma wyciągnięty język
odp.: bajka o czerwonym kapturku

NIERZPOZNANI

Przed Tobą kilka nieco dziwnych figur przypominających sylwetki ludzi. Niczym się nie wyróżniają, nie mają twarzy i nie wiemy, jak mają na imię – dlatego właśnie nazywają się Nierozpoznani.

Dużo więcej, bo aż 112 rzeźb Nierozpoznanych autorstwa Magdaleny Abakanowicz, znajduje się w Parku Cytadela.

CZY TOBIE RÓWNIEŻ KOJARZĄ SIĘ Z TEJMEM NIEZNANYCH LUDZI, W KTÓRYM ŁATWO MOŻNA SIĘ ZGUBIĆ?

PRZYRZYJ SIĘ ŚCIANIE ZAMKU OD STRONY ALEI NIEPODLEGŁOŚCI I ZNAJDŹ NA NIEJ DZIEWCZYŃKĘ W KAPTURKU I WILKA. JAK MYŚLISZ, Z KTÓREJ BAJKI POCHODZĄ TE POSTACI?

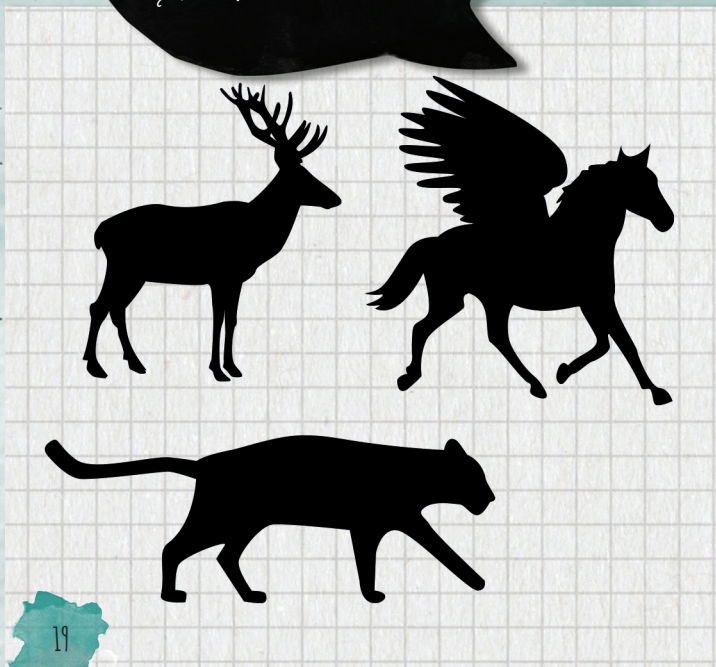
PARK MICKIEWICZA

Nadszedł czas na odpoczynek w parku z fontanną. Za nią znajduje się budynek Teatru Wielkiego, który nazywany jest także Operą. W operze bardzo ważna jest muzyka. Aktorzy – zamiast mówić – śpiewają, często też tańczą.

ZOBACZ, JAKI DZIWNY ZWIERZ PRZYSTAŁ NA SZCZycIE OPERY. TO PEGAZ. ZAZNACZ JEGO CIEŃ PONIŻEJ. SYLWETEK JAKICH ZWIERZĄT MOŻESZ SIĘ W NIM DOSZUKAĆ?

SPÓJRZ W NIEBO. CZY SĄ DZIAJĄ CHMURY? MOŻE KOJARZĄ CI SIĘ Z CZYMŚ FANTASTYCZNYM?

odp. mityczny pegaz to połączenie konia i orla

MAPY WYPRAW

ZNASZ JUŻ TRAKT KRÓLEWSKO-CESARSKI,
NARYSuj, CO PODOBAŁO CI SIĘ NAJBARDZIEJ.

Przewodnik może być pomocą w realizacji edukacji artystycznej w przestrzeni miasta dla grup przedszkolnych lub etapu wczesnoszkolnego.

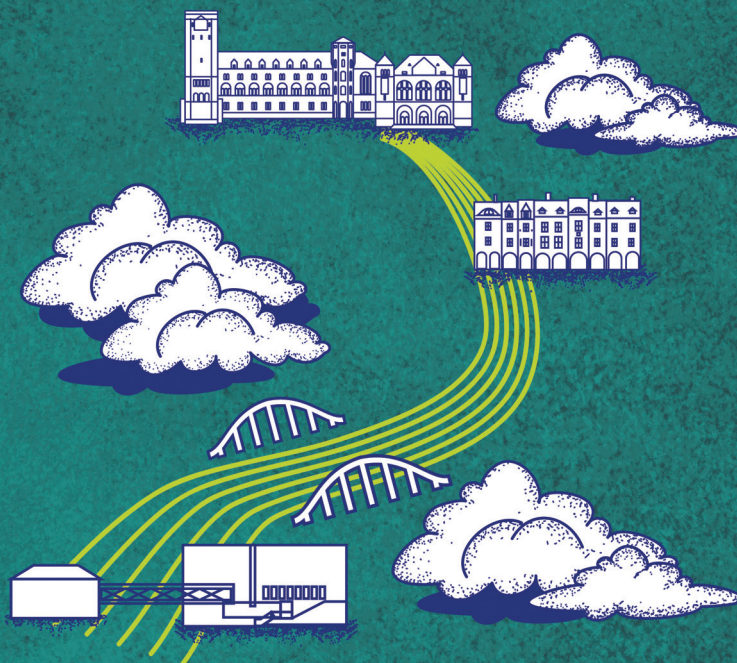
Przewodnik został zrealizowany w ramach projektu „choć, zobacz! Przewodnik po Trakcie Królewsko-Cesarskim jako artystyczny projekt partycypacyjny dla dzieci”

autorka i koordynatorka projektu: Lucyna Kaczmarkiewicz
tekst: Anna Basińska, Lucyna Kaczmarkiewicz
korekta: Joanna Jaźwińska
projekt graficzny: Katarzyna Wronowska
ISBN 978-83-62415-19-9
Copyright: CTK TRAKT
Poznań 2017

Przewodnik powstał we współpracy z dziećmi ze Szkoły Podstawowej nr 51 im B. Szwarcza w Poznaniu oraz z Przedszkola nr 75 „Przyjaciele Włóczykija” w Poznaniu. Dzieci pod opieką Magdaleny Cwielong oraz z grupy „Odkrywcy” pod opieką Emilii Grabarczyk brały udział w warsztatach, w których wskazywały najciekawsze miejsca na Trakcie Królewsko-Cesarskim. Podczas warsztatów powstały prace plastyczne, które zostały użyte jako ilustracje w przewodniku. Warsztaty prowadził Sławomir Kowal.

Wydawca:

Centrum Turystyki Kulturowej TRAKT
Instytucja kultury Miasta Poznania
Dyrektor: Robert Mirzyński
CTK TRAKT jest operatorem
Bramy Poznania ICHOT
i Traktu Królewsko-Cesarskiego
ul. Gdańska 2, 61-123 Poznań
tel. 61 647 76 00, fax 61 647 76 38
email: centrum@trakt.poznan.pl

Centrum Interpretacji Dziedzictwa
www.bramapoznania.pl
www.facebook.com/BramaPoznania/
www.instagram.com/bramapoznania

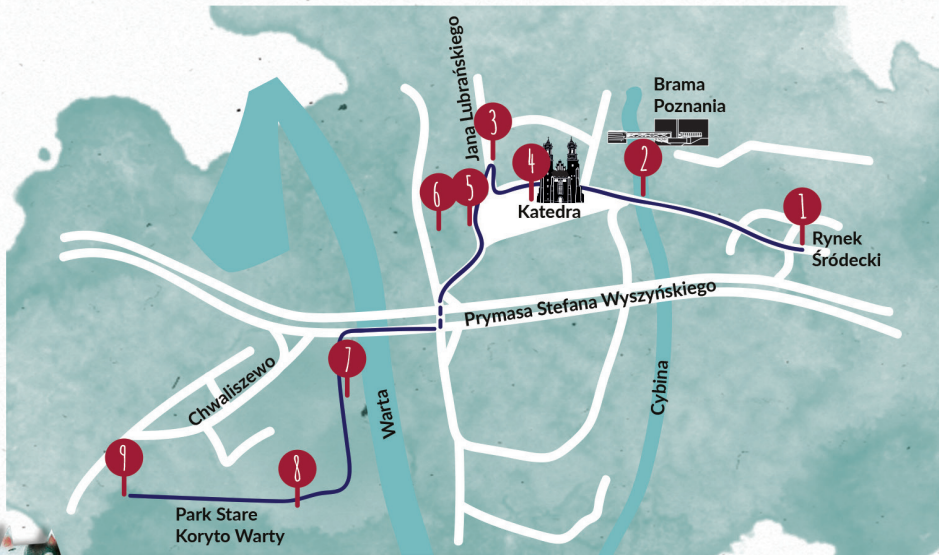
**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

Dofinansowano ze środków Ministra
Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Szlak miejski Poznania
www.trakt.poznan.pl
www.facebook.com/trakt.poznan/
www.instagram.com/traktkrrolewskocesarski

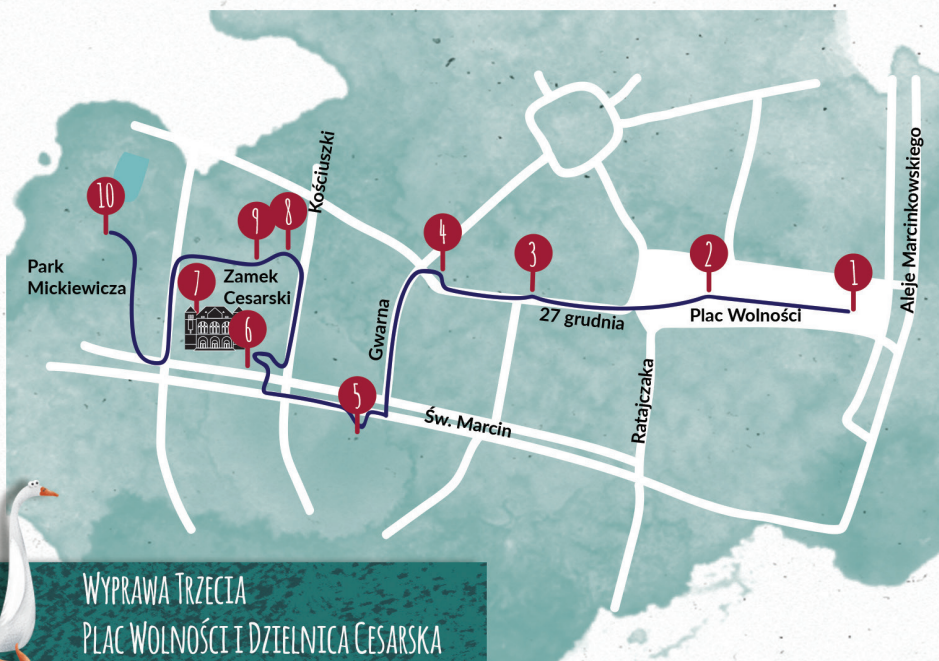
MAPY WYPRAW

WYPRAWA PIERWSZA
OSTRÓW TUMSKI I STARE KORYTO WARTY

WYPRAWA DRUGA
STARE MIASTO

WYPRAWA TRZECIA
PLAC WOLNOŚCI I DZIELNICA CESARSKA